

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

25.05.2018 № 9977/0/2-13/21

На № 251-1/20 від 17.04.2018

**Народному депутату України
Мартовицькому А. В.**

Про пенсійне забезпечення шахтарів

Шановний Артуре Володимировичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів та Пенсійним фондом України на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України Розенка П. В. від 03.05.2018 № 17322/1/1-18 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 20.04.2018, стосовно пенсійного забезпечення шахтарів та повідомляє.

Щодо величини оцінки страхового стажу

Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” від 03.10.2017 № 2148-VIII (далі – Закон № 2148) (набрав чинності 11.10.2017) внесено зміни до Закону № 1058, згідно з якими пенсії, призначені відповідно до Закону № 1058 до набрання чинності Законом № 2148, з 01.10.2017 перераховано із застосуванням середнього розміру заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленого як середній показник за 2014-й, 2015-й та 2016 роки, із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 % та установленого Законом України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” від 21.12.2016 № 1801-VIII прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, збільшеного на 79 гривень.

Згідно із Законом № 2148 із 01.10.2017 по 31.12.2017 при призначенні пенсії застосовувалася середня заробітна плата (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчислена як середній показник за 2014-й, 2015-й та 2016 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1,35 %.

Із 01.01.2018 по 31.12.2018 при призначенні пенсії застосовується середня заробітна плата (дохід) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчислена як середній показник не за три попередні роки, а за 2016-й та 2017 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 % (пункт 4⁴ розділу XV „Прикінцеві положення” Закону № 1058).

04.06.2018 09:49

ВХ. № 46644

Норму щодо застосування величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1,35 % при призначенні пенсії до 01.01.2018 було встановлено з метою недопущення зменшення розміру пенсій осіб, яким пенсії призначалися з 01.10.2017 по 31.12.2017, по відношенню до осіб, пенсії яким призначено з 01.01.2017 до 30.09.2017.

У разі, якщо при однакових показниках індивідуального коефіцієнта заробітної плати (доходу) та тривалості страхового стажу розмір пенсії у 2018 році, обчислений відповідно до аналогічних показників, буде меншим, ніж пенсія, призначена у 2017 році, розмір якої обчислено з урахуванням положень пункту 4⁴ розділу XV „Прикінцеві положення” Закону № 1058, Кабінет Міністрів України приймає рішення про збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, який застосовується при призначенні пенсій з 01.01.2018 по 31.12.2018, таким чином, щоб пенсії, призначені у зазначений період, не були меншими за пенсії, що призначалися з 01.01.2017 по 31.12.2017.

Щодо зниження коефіцієнта заробітної плати

Відповідно до частини четвертої статті 42 Закону № 1058 пенсіонери, які після призначення пенсії продовжують працювати, мають право на перерахунок пенсії. Якщо особа надає документи про стаж та заробіток, то, крім перерахунку коефіцієнта страхового стажу, проводиться перерахунок заробітку, який враховувався при обчисленні розміру пенсії.

При проведенні перерахунків пенсій у попередні роки у зв'язку з додаванням страхового стажу та врахуванням заробітку після призначення пенсії відбувалося збільшення показника середньої заробітної плати, з якої обчислювалась пенсія, відповідно, розмір пенсії підвищувався, але при цьому міг знижуватися індивідуальний коефіцієнт заробітку.

Потрібно зазначити, що, звертаючись до органів Пенсійного фонду України, пенсіонер самостійно приймає рішення щодо варіантів проведення перерахунку пенсії: лише з урахуванням страхового стажу або водночас із урахуванням стажу та заробітної плати, набутих після призначення / попереднього перерахунку пенсії.

Законом № 1058 не передбачено збереження під час кожного наступного перерахунку пенсії коефіцієнта заробітної плати, який був до її попереднього перерахунку.

Щодо змін, внесених до статті 8 Закону України „Про підвищення престижності шахтарської праці” від 02.09.2008 № 345-VI (далі – Закон № 345) Законом № 2148

Законом № 2148 у статті 8 Закону № 345 слова „середньої заробітної плати шахтаря” замінено словами і цифрами „його заробітної плати (доходу), визначеної відповідно до статті 40 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, з якої обчислюється пенсія”.

Тобто не можна сказати, що нова редакція статті 8 Закону № 345 погіршує або будь-яким чином змінює порядок визначення заробітної плати для обчислення пенсії шахтарям, а лише деталізує та уточнює норму, яка і до того застосовувалася при обчисленні пенсій вказаній категорії осіб.

Крім того, вказаними змінами редакцію статті 8 Закону № 345 приведено у відповідність до абзацу третього частини першої статті 28

Закону № 1058, який є базовим законом щодо пенсійного забезпечення в Україні.

Щодо обмеження сум заробітної плати для обчислення пенсії

До заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії враховуються суми виплат (доходу), отримуваних застрахованою особою до набрання чинності Законом № 1058, у межах сум, на які відповідно до законодавства, що діяло раніше, нараховувалися внески на державне соціальне страхування або збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, а за періоди до запровадження обмеження максимального розміру заробітної плати (доходу), з якої сплачувалися зазначені внески (збір), – у межах сум, які відповідно до законодавства, що діяло раніше, включалися до заробітної плати, з якої обчислювалася пенсія відповідно до Закону України „Про пенсійне забезпечення” від 05.11.1991 № 1788-XII, і не перевищують 5,6 розміру середньої заробітної плати в Україні на день отримання зазначених сум (стаття 41 Закону № 1058).

Зазначене обмеження зумовлено підходами до функціонування солідарної системи, яка побудована на розподілі надходжень від застрахованих осіб між пенсіонерами, яким виплачується пенсія. З цією метою Законом України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010 № 2464-VI передбачено обмеження бази нарахування єдиного внеску, що є аналогом для визначення заробітної плати для обчислення пенсії за періоди до запровадження єдиного соціального внеску.

Щодо подальших перерахунків пенсій

Згідно із Законом № 2148 органи Пенсійного фонду України щороку з 1 квітня без додаткового звернення особи перераховують пенсії тим особам, які на 1 березня року, в якому проводиться перерахунок, набули права на прсведення перерахунку працюючим пенсіонерам (через 24 місяці роботи після призначення / попереднього перерахунку пенсії).

Крім того, у 2019–2020 роках показник середньої заробітної плати (доходу) в Україні збільшуватиметься на коефіцієнт, що відповідатиме 50 % показника зростання споживчих цін і 50 % показника зростання середньої заробітної плати за попередній рік, що буде підставою для перерахунку пенсій.

Водночас Мінсоцполітики опрацьовує різні варіанти вдосконалення формули для обчислення пенсій.

З повагою

Міністр

А. Рева

